

**VIEŠŪJŲ KONSULTACIJŲ, VYKUSIŲ 2015 M. VALSTYBINĖS ENERGETIKOS
INSPEKCIJOS PRIE ENERGETIKOS MINISTERIJOS TERITORINIUISE SKYRIUISE,
KOKYBĖS ĮVERTINIMAS**

I. Tyrimo metodika

Tyrimo metodas: kiekybinis tyrimas – anketinė apklausa.

Tyrimo tikslas: nustatyti Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) teritoriniuose skyriuose įvykusių viešųjų konsultacijų, kurios surengtos įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 281 patvirtintos Vartotojų teisių apsaugos 2015–2018 m. strategijos priemonę 3.1 „Regionuose surengtų seminarų, skirtų įvairių vartotojų grupių energetikos srities kompetencijai tobulinti, skaičius“, kokybę.

Tyrimo tikslinės grupės – juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie 2015 m. dalyvavo VEI teritoriniuose skyriuose surengtose viešosiose konsultacijose:

Nr.	Teritorinio skyriaus pavadinimas	Renginio data	Viešosios konsultacijos tema
1.	Vilniaus teritorinis skyrius	spalio 2 d.	Dėl daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimo problemų
2.		gruodžio 15 d.	Geroji praktika prižiūrint daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemas bei minimalių darbų renovuojant šildymo ir karšto vandens sistemas įgyvendinimas
3.	Kauno teritorinis skyrius	lapkričio 3 d.	Pastatų šildymo ir karšto vandens sistemos priežiūros (eksploatavimo) privalomieji reikalavimai ir jų įgyvendinimo tvarka, pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojų veikla
4.		lapkričio 17 d.	Suskystintų naftos dujų balionų eksploatavimas, prekyba
5.	Šiaulių teritorinis skyrius	spalio 8 d.	Dėl Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymų išdavimo tvarkos
6.		lapkričio 3 d.	Pastatuose įrengtų šildymo sistemų ir oro kondicionavimo sistemų atitikties energinio efektyvumo reikalavimams periodiniai tikrinimai ir alternatyvių minėtai atitikčiai tikrinti priemonių taikymas
7.	Panevėžio teritorinis skyrius	spalio 22 d.	Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros ypatumai šildymo sezono metu
8.		lapkričio 27 d.	Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų renovavimo ypatumai
9.	Alytaus teritorinis skyrius	lapkričio 17 d.	Valstybinės energetikos inspekcijos energetikos objektų ir įrenginių kontrolės tvarka
10.		lapkričio 20 d.	Pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų įrengimo ir eksploatavimo problemos ir ypatumai
11.	Utenos teritorinis skyrius	spalio 19 d.	Energetikos objektus, įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos klausimais
12.		spalio 26 d.	Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų dėl jų atitikties nustatytiems reikalavimams tikrinimo metu nustatyti dažniausiai pasitaikantys trūkumai ir jų šalinimo problemos
13.		gruodžio 17 d.	Daugiabučių gyvenamųjų namų šildymo ir karšto vandens sistemų atitiktis nustatytiems reikalavimams

PASTABA: 2015 m Klaipėdos teritorinis skyrius viešųjų konsultacijų neteikė; Vilniaus teritorinis skyrius atliko vieną anketinę apklausą; Utenos teritorinis skyrius surengė tris viešąsias konsultacijas – anketinės apklausos atliktos po dviejų viešųjų konsultacijų.

Tyrimo imtis ir visuma: suteiktų viešųjų konsultacijų kokybę įvertino 81 respondentas (N=81, N – nuomonę pareiškusių anketos dalyvių, kurie dalyvavo viešosiose konsultacijose, skaičius): Vilniaus teritoriniame skyriuje – 10; Kauno teritoriniame skyriuje 23; Šiaulių teritoriniame skyriuje – 12; Panevėžio teritoriniame skyriuje – 14; Alytaus teritoriniame skyriuje – 15; Utenos teritoriniame skyriuje – 6.

II. Tyrimo rezultatų vertinimas:

1. Viešosiose konsultacijose nagrinėtų klausimų aktualumo vertinimas:

Vertinimas	Vilniaus (N=10)	Kauno (N=23)	Šiaulių (N=12)	Panevėžio (N=14)	Alytaus (N=16)	Utenos TS (N=6)
„visai neaktualūs“	–	–	–	–	–	–
„neaktualūs“	–	–	–	–	–	–
„vidutinio aktualumo“	–	4,35 %	–	7,1 %	12,5 %	33 %
„aktualūs“	90 %	39,13 %	8 %	14,3 %	43,75 %	50 %
„labai aktualūs“	10 %	56,52 %	92 %	78,6 %	43,75 %	17 %

0 % – „visai neaktualūs“;
 0 % – „neaktualūs“;
 7,4 % – „vidutinio aktualumo“ (N=6);
 38,2 % – „aktualūs“ (N=31);
 54,4 % – „labai aktualūs“ (N=44).

Anketinėje apklausoje dalyvavę asmenys nurodė, kad viešosiose konsultacijose nagrinėti klausimai yra „labai aktualūs“ – 54,4 %, kad jie „aktualūs“ nurodė 38,2 % apklaustųjų, 7,4 % teigė, kad konsultacijose nagrinėti klausimai yra „vidutinio aktualumo“.

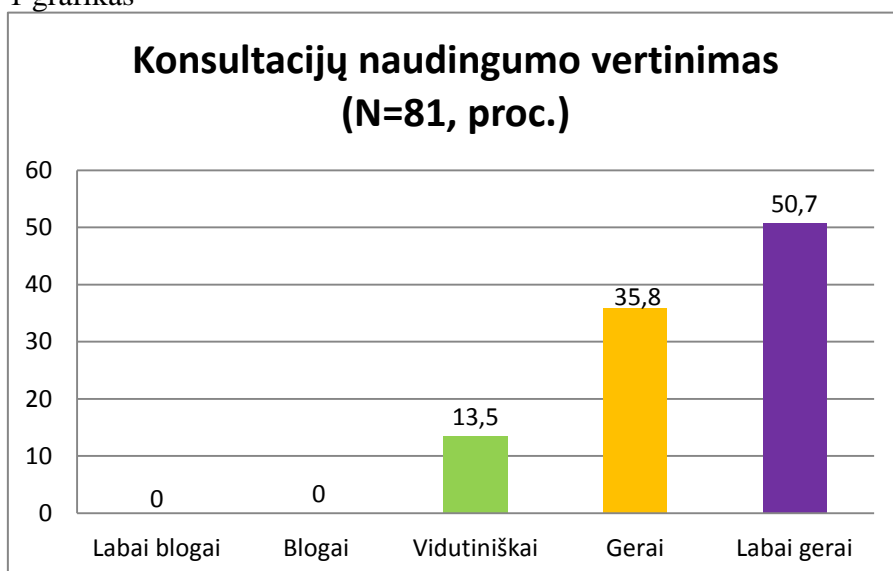
2. Konsultacijų naudingumo vertinimas:

Vertinimas	Vilniaus (N=10)	Kauno (N=23)	Šiaulių (N=12)	Panevėžio (N=14)	Alytaus (N=16)	Utenos (N=6)
„visai nenaudingos“	–	–	–	–	–	–
„nenaudingos“	–	–	–	–	–	–
„vidutinio naudingumo“	80 %	4,35 %	–	–	6,25 %	16,7 %
„naudingos“	10 %	47,83 %	8 %	28,6 %	62,5 %	33,3 %
„labai naudingos“	10 %	47,83 %	92 %	71,4 %	31,25 %	50 %

0 % – „visai nenaudingos“;
 0 % – „nenaudingos“;
 13,5 % – „vidutinio naudingumo“ (N=11);
 35,8 % – „naudingos“ (N=29);
 50,7 % – „labai naudingos“ (N=42).

Respondentai teigė, kad surengtos viešosios konsultacijos yra „labai naudingos“ – 50,7 %, jog konsultacijos „naudingos“ nurodė 35,8 %. 13,5 % apklausos dalyvių teigė, kad „vidutinio naudingumo“ (1 grafikas).

1 grafikas

3. Teisės aktų reikalavimų išaiškinimo vertinimas – ar konsultacijos padėjo suprasti teisės aktuose numatytus reikalavimus? (1 lentelė)

1 lentelė

Skyriaus pavadinimas	Taip	Ne
Vilniaus (N=10)	100 %	–
Kauno (N=23)	100 %	–
Šiaulių (N=12)	100 %	–
Panevėžio (N=14)	100 %	–
Alytaus (N=16)	100 %	–
Utenos (N=6)	100 %	–

Visi apklausos dalyviai mano, kad VEI darbuotojai teisės aktų reikalavimus išaiškina taip, kad aiškus jų taikymas.

4. Atsakymų į kilusius klausimus aiškumo vertinimas – ar į kilusius klausimus buvo atsakyta aiškiai? (2 lentelė)

2 lentelė

Skyriaus pavadinimas	Taip	Ne
Vilniaus (N=10)	100 %	–
Kauno (N=23)	95,65 %	4,35 %
Šiaulių (N=12)	100 %	–
Panevėžio (N=14)	100 %	–
Alytaus (N=16)	100 %	–
Utenos (N=6)	100 %	–

Į klausimus per viešąsias konsultacijas atsakyta aiškiai – 98,76 %. Vienas apklausos dalyvis teigė, kad išaiškinimai nebuvo aiškūs – 1,2 %.

5. Konsultavusių specialistų pasirengimo vertinimas:

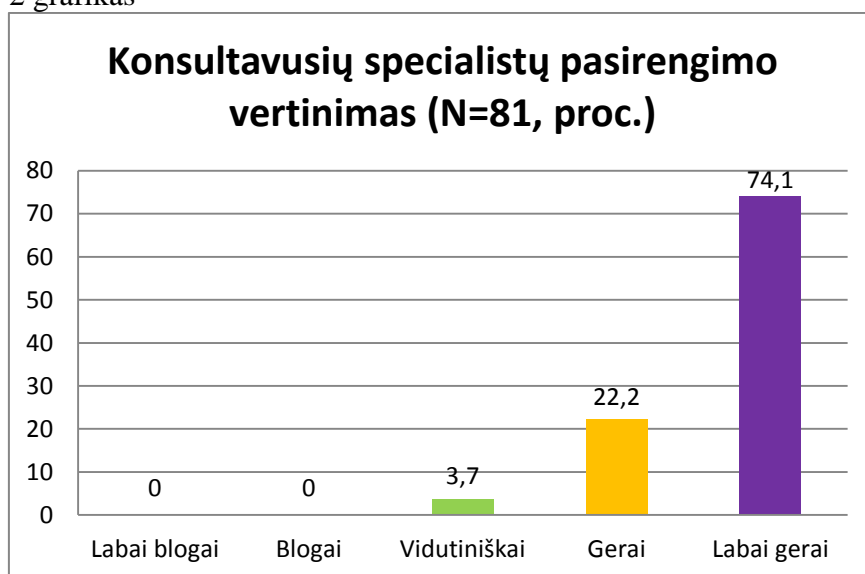
Vertinimas	Vilniaus (N=10)	Kauno (N=23)	Šiaulių (N=12)	Panevėžio (N=14)	Alytaus (N=16)	Utenos (N=6)
„labai blogai“	–	–	–	–	–	–

„blogai“	–	–	–	–	–	–
„vidutiniškai“	–	4,35 %	–	–	12,5 %	–
„gerai“	–	17,39 %	33 %	28,6 %	18,75 %	50 %
„labai gerai“	100 %	78,26 %	67 %	71,4 %	68,75 %	50 %

0 % – „labai blogai“;
 0 % – „blogai“;
 3,7 % – „vidutiniškai“ (N=3);
 22,2 % – „gerai“ (N=18);
 74,1 % – „labai gerai“ (N=60);

Apklausos dalyviai išsakė nuomonę, kad konsultavę specialistai buvo „labai gerai“ pasirengę viešosioms konsultacijoms – 74,1 %, 22,2 % respondentų nurodė, kad „gerai“, 3,7 % pripažino, jog „vidutiniškai“ (2 grafikas).

2 grafikas

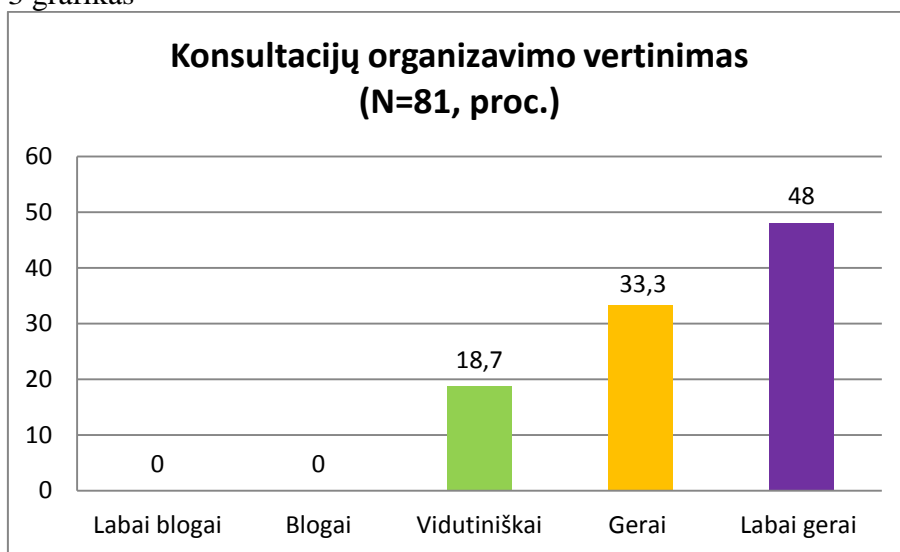
6. Konsultacijų organizavimo vertinimas:

Vertinimas	Vilniaus (N=10)	Kauno (N=23)	Šiaulių (N=12)	Panevėžio (N=14)	Alytaus (N=16)	Utenos (N=6)
„labai blogai“	–	–	–	–	–	–
„blogai“	–	–	–	–	–	–
„vidutiniškai“	–	4,35 %	–	–	18,75 %	–
„gerai“	10 %	39,13 %	42 %	21,4 %	43,75 %	83,3 %
„labai gerai“	90 %	56,52 %	58 %	78,6 %	37,5 %	16,7 %

0 % – „labai blogai“;
 0 % – „blogai“;
 18,7 % – „vidutiniškai“ (N=4);
 33,3 % – „gerai“ (N=27);
 48 % – „labai gerai“ (N=39);

Respondentai teigė, kad konsultacijų organizavimą vertina „labai gerai“. Tokią nuomonę išsakė 48 % apklaustųjų. 33,3 % pažymėjo, kad konsultacijos organizuotos „gerai“, 18,7 % pripažino, kad jų organizavimą vertina „vidutiniškai“ (3 grafikas).

3 grafikas

7. Žinomumo apie klaidingų konsultacijų teisinės pasekmės vertinimas (3 lentelė).

3 lentelė

Teritorinio skyriaus pavadinimas	Taip	Ne	Nesuprato klausimo esmės
Vilniaus (N=10)	100 %	–	–
Kauno (N=23)	82,7 %	17,3 %	–
Šiaulių (N=12)	58 %	42 %	–
Panevėžio (N=14)	100 %	–	–
Alytaus (N=16)	50 %	37,5 %	11,5 %
Utenos (N=6)	100 %	–	–
Viso:	N=64	N=15	N=2

79 % tyrime dalyviai nurodė, kad jiems žinomos klaidingos konsultacijos teisinės pasekmės, 18,5 % teigė, jog nežinomos, o 2,4 % į klausimą atsakė nurodydami, kad nesupranta šio klausimo esmės.

Apklausos dalyvių pasiūlymai, kaip tobulinti organizuojamas ir teikiamas viešąsias konsultacijas:

1. dažniau organizuoti viešąsias konsultacijas;
2. konsultacijų metu naudoti vaizdinę medžiagą – skaidres, parengti dalomąją medžiagą

IŠVADOS

Atsižvelgiant į 81 viešosiose konsultacijose dalyvavusio respondento nuomonę, daroma išvada, kad konsultacijų kokybė atitiko viešosiose konsultacijose dalyvavusių asmenų lūkesčius.

Konsultacijose nagrinėti aktualūs klausimai, didelį dėmesį skiriant pačioms svarbiausioms temoms – šildymo ir karšto vandens sistemų eksploatavimui, renovavimui, daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų atitikčiai nustatytiems reikalavimams, suskystintų naftos dujų balionų eksploatavimui ir prekybai, energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimams, pastatuose įrengtų šildymo sistemų ir oro kondicionavimo sistemų atitikties energinio efektyvumo reikalavimams periodiniai tikrinimai ir alternatyvių priemonių taikymas ir pan.

Respondentai teigė, kad viešosiose konsultacijose nagrinėti klausimai yra „labai aktualūs“:

- 0 % – „visai neaktualūs“;
- 0 % – „neaktualūs“;
- 7,4 % – „vidutinio aktualumo“ (N=6);
- 38,2 % – „aktualūs“ (N=31);
- 54,4 % – „labai aktualūs“ (N=44).

Viešosios konsultacijos buvo labai naudingos:

- 0 % – „visai nenaudingos“;
- 0 % – „nenaudingos“;
- 13,5 % – „vidutinio naudingumo“ (N=11);
- 35,8 % – „naudingos“ (N=29);
- 50,7 % – „labai naudingos“ (N=42).

Anketas užpildę dalyviai išsakė nuomonę, kad juos tenkino surengtų konsultacijų kokybė: **100 % suprasti teisės aktuose nustatyti reikalavimai, pateikti aiškūs atsakymai į kilius klausimus.** Tai nurodė 98,76 % dalyvių. Vienas apklausos dalyvis – 1,2 % – teigė, kad išaiškinimai jam nebuvo aiškūs.

Teigiamai vertinamas konsultavusių specialistų pasirengimas:

- 0 % – „labai blogai“;
- 0 % – „blogai“;
- 3,7 % – „vidutiniškai“ (N=3);
- 22,2 % – „gerai“ (N=18);
- 74,1 % – „labai gerai“ (N=60).

Konsultacijų organizavimas:

- 0 % – „labai blogai“;
- 0 % – „blogai“;
- 18,7 % – „vidutiniškai“ (N=4);
- 33,3 % – „gerai“ (N=27);
- 48 % – „labai gerai“ (N=39);

Daugeliui apklausoje dalyvavusių asmenų žinomos klaidingos konsultacijos teisinės pasekmės – tą nurodė 79 % tyrime dalyvavusių apklaustųjų. 18,5 % teigė, jog jiems šios pasekmės nežinomos; 2,4 % į klausimą atsakė nurodydami, kad nesupranta šio klausimo esmės, t. y., kad konsultacija nėra oficialus norminis teisės aiškinimas ir neturi teisės akto galios.

Apklausos dalyviai rekomendavo dažniau rengti viešąsias konsultacijas ir per konsultacijas renginio dalyvius aprūpinti dalomąją medžiagą.

Viešųjų konsultacijų, vykusių 2015 m. Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos teritoriniuose skyriuose, kokybės įvertinimas